

CUPRINS

CUVÂNT-ÎNAINTE.....	5
ABREVIERI / ACRONIME	7
CAPITOLUL I	
CONSIDERAȚII TEORETICE PRIVIND APARIȚIA ȘI EVOLUȚIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE	11
Secțiunea I. Contextul apariției Comunităților Europene	11
Secțiunea a II-a. Constituirea Comunităților Europene	16
1. Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO).....	16
2. Comunitatea Economică Europeană (CEE) și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (CEEA/Euratom).....	19
3. Instituțiile Comunităților Europene.....	20
Secțiunea a III-a. Dezvoltarea construcției comunitare/unionale	23
1. Dimensiunea calitativă (perfecționarea instituțiilor comunitare/unionale și a construcției comunitare/unionale, în mod implicit).....	24
A. Crize și eșecuri	24
B. Reflecții cu privire la modalitățile de depășire a crizelor și eșecurilor	33
C. Texte de drept pozitiv, de natură să revizuiască sau să dezvolte prevederile inițiale ale Tratatelor de instituire a Comunităților Europene.....	35
2. Dimensiunea cantitativă – extinderea Comunităților Europene/Uniunii Europene	35
CAPITOLUL II	
PRINCIPALELE TRATATE ALE COMUNITĂȚILOR EUROPENE ȘI ALE UNIUNII EUROPENE.....	39
Secțiunea I. Tratatul de la Paris de instituire a CECO - 1951	39
(intrat în vigoare în anul 1952)	39
1. Superioritatea instituțiilor	41
2. Independența instituțiilor	42
3. Colaborarea între instituții	42

4. Egalitatea între state (din punct de vedere economic).....	43
Secțiunea a II-a. Tratatul de la Roma de instituire a CEE, pe de o parte, și a CEEA/Euratom, pe de altă parte – 1957 (intrate în vigoare în anul 1958)	43
1. Tratatul de la Roma de instituire a CEE (TCEE).....	44
2. Tratatul de la Roma de instituire a CEEA/Euratom (TCEEA/Euratom).....	47
Secțiunea a III-a. Tratatul de la Bruxelles – 1965 (intrat în vigoare în anul 1967)	47
Secțiunea a IV-a. Acordul Schengen – 1985 (intrat în vigoare în anul 1995).....	50
Secțiunea a V-a. Actul Unic European (AUE) – 1986 (intrat în vigoare în anul 1987)	65
Secțiunea a VI-a. Tratatul de la Maastricht privind Uniunea Europeană (TUE) – 1992 (intrat în vigoare în anul 1993).....	68
Secțiunea a VII-a. Tratatul de la Amsterdam – 1997 (intrat în vigoare în anul 1999)	71
1. Modificările aduse Tratatului de la Maastricht.....	74
2. Modificările aduse de Tratatul de la Amsterdam Tratatului de instituire a Comunității Europene	80
Secțiunea a VIII-a. Tratatul de la Nisa – 2001 (intrat în vigoare în anul 2003)	82
Secțiunea a IX-a. Tratatul de la Lisabona – 2007 (intrat în vigoare în anul 2009)	88
Secțiunea a X-a. Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene	92
1. Aspecte generale.....	92
2. Conținutul Cartei.....	95
3. Declarațiile statelor membre cu privire la Carta Drepturilor Fundamentale.....	103
CAPITOLUL III	
INSTITUȚIILE UNIUNII EUROPENE	105
Secțiunea I. Considerații introductive	105
1. Delimitări conceptuale	105
2. Principiile care guvernează activitatea instituțiilor Uniunii Europene	107
Secțiunea a II-a. Parlamentul European	108
1. Alegerea membrilor	109
2. Mandatul și statutul membrilor	117

3. Organizare	122
4. Funcționare	130
5. Atribuții	131
Secțiunea a III-a. Consiliul European	133
1. Componentă	134
2. Funcționare	136
3. Atribuții	141
Secțiunea a IV-a. Consiliul	142
1. Delimitări conceptuale	142
2. Componentă	144
3. Funcționare	145
4. Organizare	159
5. Atribuții	163
Secțiunea a V-a. Comisia Europeană	164
1. Componenta și statutul membrilor	164
2. Organizare	168
3. Funcționare	173
4. Atribuții	174
Secțiunea a VI-a. Curtea de Justiție a Uniunii Europene	175
1. Curtea de Justiție	176
A. Structura și statutul membrilor	176
B. Organizare și funcționare	178
C. Competențe (ratione materiae și ratione personae)	181
2. Tribunalul	183
A. Structura și statutul membrilor	183
B. Organizare și funcționare	185
C. Competențe (ratione materiae și ratione personae)	189
3. Tribunalul Funcției Publice a Uniunii Europene (Tribunal specializat)	190
Secțiunea a VII-a. Procedura în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene	192
1. Procedura în fața Curții de Justiție	192
A. Faza scrisă	193
B. Faza orală	196
C. Hotărârea Curții	198
D. Procedurile derogatorii	200
E. Procedurile speciale	201
F. Calculul termenelor	203
G. Regimul lingvistic	204
2. Procedura în fața Tribunalului	205

A. Faza scrisă	205
B. Faza orală.....	208
C. Hotărârea Tribunalului.....	209
D. Calculul termenelor	211
E. Regimul lingvistic.....	211
Secțiunea a VIII-a. Banca Centrală Europeană (BCE).....	213
1. Organe de decizie	214
2. Organizare	216
3. Instrumente juridice	217
4. Atribuții	218
Secțiunea a IX-a. Curtea de Conturi	218
1. Componenta și statutul membrilor.....	219
2. Organizare	221
3. Funcționare	222
4. Atribuții	223
Secțiunea a X-a. Organele consultative ale Uniunii Europene	224
1. Comitetul Economic și Social (CES)	224
A. Componentă	224
B. Organizare.....	225
C. Funcționare	228
D. Atribuții	229
2. Comitetul Regiunilor	230
A. Componentă.....	230
B. Organizare.....	231
C. Funcționare	234
D. Atribuții	235
3. Banca Europeană de Investiții (BEI)	235
A. Componentă.....	236
B. Organizare.....	236
C. Funcționare	238
D. Atribuții	239
Secțiunea a XI-a. Organismele, oficiile, agențiile și serviciile interinstituționale ale Uniunii Europene	240
 CAPITOLUL IV	
ORDINEA JURIDICĂ A UNIUNII EUROPENE.....	248
Secțiunea I. Prezentare generală.....	248
Secțiunea a II-a. Dreptul primar	251
1. Tratatul de instituire a Comunităților Europene, respectiv a Uniunii Europene	251

2. Tratatetele modificatoare.....	252
Secțiunea a III-a. Dreptul derivat.....	255
1. Regulamentul.....	255
2. Directiva.....	258
3. Decizia.....	260
4. Recomandarea și avizul.....	261
5. Adoptarea actelor juridice legislative ale Uniunii Europene.....	261
A. Procedura legislativă ordinară.....	261
B. Procedura legislativă specială.....	264
Secțiunea a IV-a. Normele care provin din angajamentele externe ale Comunităților/Uniunii Europene.....	264
1. Acordurile încheiate de Comunități sau Uniune cu statele terțe ori cu organizațiile internaționale.....	264
2. Actele unilaterale adoptate de organele înființate prin acordurile externe ale Comunităților/Uniunii.....	265
3. Unele Tratatete încheiate de statele membre ale Comunităților cu state terțe, anterior constituirii acestora.....	265
Secțiunea a V-a. Izvoarele complementare.....	267
1. Convențiile.....	267
2. Deciziile și acordurile convenite prin reprezentanții guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului.....	268
3. Declarațiile, rezoluțiile și luările de poziție relative ale Comunităților Europene/Uniunii, care sunt adoptate de comun acord de statele membre.....	268
Secțiunea a VI-a. Izvoarele nescrise ale dreptului Uniunii Europene.....	270
Secțiunea a VII-a. Aplicabilitatea/aplicarea dreptului Uniunii Europene în dreptul intern al statelor membre.....	271
1. Aplicabilitatea/aplicarea imediată.....	271
2. Aplicabilitatea/aplicarea directă.....	272
3. Aplicabilitatea/aplicarea prioritară.....	274
 CAPITOLUL V	
STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE.....	275
1. Republica Austria.....	275
2. Regatul Belgiei.....	276
3. Republica Bulgaria.....	277
4. Republica Cipru.....	278
5. Republica Croația.....	279
6. Regatul Danemarcei.....	281

7. Republica Estonia.....	281
8. Republica Finlanda.....	282
9. Republica Franceză.....	283
10. Republica Federală Germania.....	284
11. Republica Elenă.....	285
12. Irlanda.....	286
13. Republica Italiană.....	286
14. Republica Letonia.....	287
15. Republica Lituania.....	288
16. Marele Ducat al Luxemburgului.....	289
17. Republica Malta.....	290
18. Republica Polonia.....	291
19. Republica Portugheză.....	292
20. Republica Cehă.....	293
21. România.....	293
22. Republica Slovacă.....	300
23. Republica Slovenia.....	300
24. Regatul Spaniei.....	301
25. Regatul Suediei.....	302
27. Republica Ungaria.....	304
28. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.....	310

CAPITOLUL VI

STATELE CANDIDATE ȘI POTENȚIAL CANDIDATE LA

ADERARE.....	312
Secțiunea I. De la cooperare la aderare.....	312
1. Acordurile europene, acordurile de asociere și acordurile de stabilizare și asociere.....	312
A. Acordurile de asociere.....	313
B. Acordurile europene.....	314
C. Acordurile de stabilizare și asociere.....	314
2. Cererile de aderare.....	315
3. Criteriile de aderare.....	315
4. Extinderea Uniunii Europene către Europa Centrală și de Est.....	316
A. Agenda 2000.....	316
B. Procesul de extindere.....	317
5. Extinderea către Balcanii de Vest.....	318
Secțiunea a II-a. Statele candidate la aderare.....	319
1. Republica Albania.....	319

2. Bosnia și Herțegovina.....	320
3. Georgia.....	321
4. Republica Moldova	322
5. Republica Muntenegru	323
6. Republica Serbia	324
7. Republica Macedonia de Nord	325
8. Republica Turcia.....	326
9. Ucraina	328
10. Republica Islanda	330
Secțiunea a III-a. State potențial candidate.....	331
1. Kosovo	331

CAPITOLUL VII

TRATATUL DE ADERARE A ROMÂNIEI LA UE	332
Secțiunea I. Conținutul Tratatului	332
Secțiunea a II-a. Efectele semnării Tratatului de aderare.....	339
Secțiunea a III-a. Ratificarea Tratatului de aderare	340
Secțiunea a IV-a. Acțiunea pentru neîndeplinirea obligațiilor de stat membru – consecință a efectelor Tratatului de aderare ...	341
1. Noțiune	341
2. Cauzele declanșării procedurii pentru constatarea încălțării obligațiilor din Tratat, de către statele membre.....	343
3. Modalitățile de declanșare a procedurii pentru constatarea încălțării obligațiilor din Tratat, de către statele membre	347
4. Efectele hotărârii Curții de Justiție.....	350

CAPITOLUL VIII

UNIUNEA EUROPEANĂ – COMPETENȚELE EXERCITATE ÎNTR-UN SPAȚIU DE LIBERTATE, SECURITATE ȘI JUSTIȚIE	351
Secțiunea I. Personalitatea juridică a Uniunii Europene.....	351
Secțiunea a II-a. Competențele Uniunii Europene	352
Secțiunea a III-a. Uniunea Europeană – spațiu de libertate, securitate și justiție.....	359
1. Aspecte generale	359
2. Politicile privind controlul la frontiere, dreptul de azil și imigrarea.....	363
3. Cooperarea judiciară în materie civilă	366
A. Aspecte generale	366
B. Actele juridice ale Uniunii Europene – veritabile	

instrumente pentru cooperarea judiciară a statelor în materie civilă	368
4. Cooperarea judiciară în materie penală	375
A. Aspecte generale	375
B. Principalele „norme minime” adoptate în materia cooperării judiciare penale.....	380
C. Normele minime ale Uniunii Europene având drept obiect definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în unele domenii ale criminalității.....	385
5. Cooperarea polițienească	390
ANEXE.....	392
<i>Anexa nr. 1</i> DECLARAȚIA LUI ROBERT SCHUMAN - 9 MAI 1950 -	392
<i>Anexa nr. 2</i> CONSTRUCȚIA UNIUNII EUROPENE, ÎN ORDINE CRONOLOGICĂ.....	395
<i>Anexa nr. 3</i> TRATATUL PRIVIND UNIUNEA EUROPEANĂ (versiune consolidată) (Extrase).....	429
<i>Anexa nr. 4</i> TRATATUL PRIVIND FUNCȚIONAREA UNIUNII EUROPENE (versiune consolidată) (Extrase)	437
<i>Anexa nr. 5</i> ACORDUL EUROPEAN INSTITUIND O ASOCIERE ÎNTRE ROMÂNIA, PE DE O PARTE, ȘI COMUNITĂȚILE EUROPENE ȘI STATELE MEMBRE ALE ACÉSTORA, PE DE ALTĂ PARTE (Extrase)	444
<i>Anexa nr. 6</i> TRATATUL DE ADERARE A REPUBLICII BULGARIA ȘI A ROMÂNIEI LA UE (Extrase)	464
<i>Anexa nr. 7</i> LISTA DISPOZIȚIILOR ACQUIS-ULUI SCHENGEN, ASTFEL CUM ESTE ACESTA INTEGRAT ÎN CADRUL UNIUNII EUROPENE, ȘI ALE ACTELOR ADOPTATE ÎN TEMEIUL ACESTUIA SAU CONEXE ACESTUIA, CARE URMEAZĂ SĂ DEVINĂ OBLIGATORII ȘI APLICABILE PE TERITORIUL NOILOR STATE MEMBRÉ DE LA DATA ADERĂRII [menționată la art. 4 alin. (1) din Protocol]	473

<i>Anexa nr. 8</i>	
PERIOADE DE TRANZIȚIE ȘI DEROGĂRI OBTINUTE DE ROMÂNIA.....	486
<i>Anexa nr. 9</i>	
LEGEA NR. 309/2004 PRIVIND LIBERA CIRCULAȚIE PE TERITORIUL ROMÂNIEI A CETĂȚENILOR STATELOR MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE ȘI SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN (extrase).....	494
<i>Anexa nr. 10</i>	
CODUL BUNEI CONDUITE ADMINISTRATIVE PENTRU PERSONALUL COMISIEI EUROPENE ÎN RELAȚIILE CU PUBLICUL.....	497
<i>Anexa nr. 11</i>	
BIBLIOGRAFIE SUPLIMENTARĂ.....	503
LISTĂ BIBLIOGRAFICĂ.....	517